

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 89/391/EWG, jej dyrektywy szczegółowe oraz dyrektywy Rady nr: 83/477/EWG, 91/383/EWG, 92/29/EWG i 94/33/WE, w celu uproszczenia i racjonalizacji sprawozdań z praktycznego wdrażania dyrektyw

COM(2006) 390 wersja ostateczna — 2006/0127 (COD)

(2007/C 93/10)

Dnia 20 września 2006 r. Rada, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 19 grudnia 2006 r. Sprawozdawcą był Thomas JANSON.

Na 432. sesji plenarnej w dniach 17-18 stycznia 2007 r. (posiedzenie z 17 stycznia) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 150 do 1 — 6 osób wstrzymało się od głosu — przyjął następującą opinię:

1. Streszczenie i wnioski

1.1 Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo w miejscu pracy to zagadnienia wchodzące w zakres kompetencji UE. Mają one istotne znaczenie dla trwałej konkurencji na rynku wewnętrznym i dla społecznej Europy. Nie wolno dopuścić do traktowania przez przedsiębiorstwa zdrowia i bezpieczeństwa pracowników jako elementu konkurencyjności.

1.2 W wielu dyrektywach dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy przewidziano opracowywanie przez państwa członkowskie sprawozdań z ich praktycznego wdrażania. Postanowienia tych dyrektyw określają różną częstotliwość składania Komisji krajowych sprawozdań z praktycznego wdrażania (co cztery lub co pięć lat). Przepisy te mają zostać ujednoczone i zrationalizowane przez omawiany wniosek Komisji, który przewiduje przedkładanie co pięć lat jednolitego sprawozdania z praktycznego wdrażania wszystkich dyrektyw.

1.3 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji. Sporządzanie sprawozdań pochłaniało dotąd władzom krajowym wiele czasu, więc rozwiązanie proponowane we wniosku niewątpliwie oznacza dla nich oszczędność czasu i kosztów.

1.4 Dzięki ujednoczeniu terminów i połączeniu wszystkich sprawozdań w jedno władze krajowe mają lepszy ogłód sytuacji. W ten sposób w jednym sprawozdaniu można także lepiej oddać powiązania pomiędzy różnymi zagrożeniami dla zdrowia, którym dyrektywy mają zapobiec. Sporządzanie regularnych sprawozdań z praktycznego wykonywania postanowień dyrektyw w dziedzinie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w miejscu pracy jest bardzo pomocne przy opracowywaniu bilansu podjętych działań i ocenie ich wpływu na jakość ochrony zdrowia pracowników w Unii Europejskiej. EKES jest jednak zdania, że wniosek Komisji powinien zobowiązać państwa członkowskie, aby przed przekazaniem sprawozdania Komisji konsultowały z partnerami społecznymi wszystkie pięć rozdziałów i uwzględniały ich punkt widzenia.

1.5 Wniosek wprowadza także większą przejrzystość z korzyścią dla obywateli i wszystkich zainteresowanych stron, co służy zbliżeniu Europy do obywateli i wzmocnieniu demokracji.

2. Uzasadnienie

2.1 Streszczenie dokumentu Komisji

2.1.1 Omawiany wniosek Komisji ma na celu uproszczenie i racjonalizację przepisów dyrektyw wspólnotowych dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w miejscu pracy, zobowiązujących państwa członkowskie i Komisję do sporządzania sprawozdań z praktycznego wdrażania dyrektyw.

2.1.2 W wielu dyrektywach dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy przewidziano opracowywanie przez państwa członkowskie sprawozdań z ich praktycznego wdrażania. Ponadto poszczególne dyrektywy przewidują różną częstotliwość składania Komisji krajowych sprawozdań z praktycznego wdrażania dyrektyw (co cztery lub co pięć lat). Omawiany wniosek ma ujednoczyć i zrationalizować te przepisy, przewidując przedkładanie co pięć lat jednolitego sprawozdania z praktycznego wdrażania wszystkich dyrektyw, składającego się z części ogólnej omawiającej zasady ogólne i zagadnienia wspólne mające zastosowanie dla wszystkich dyrektyw oraz z odrębnych rozdziałów dotyczących zagadnień właściwych dla każdej z dyrektyw. Pierwsze sprawozdanie będzie dotyczyć lat 2007 — 2012.

2.1.3 Zgodnie z dyrektywą Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy ⁽¹⁾, jak i zgodnie z dyrektywami szczegółowymi ⁽²⁾ w rozumieniu art. 16 ust. 1 tej dyrektywy, państwa członkowskie mają obowiązek sporządzania sprawozdania z praktycznego wdrażania, stanowiącego podstawę sprawozdania sporządzanego przez Komisję. Trzy dalsze dyrektywy także przewidują opracowywanie sprawozdań ⁽³⁾.

2.1.4 Omawiany wniosek Komisji postanawia także, że obowiązek sporządzania sprawozdań obejmie również trzy dyrektywy z tej dziedziny, które dotychczas tego nie wymagały; są to: dyrektywa Rady 83/477/WE z dnia 19 września 1983 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy ⁽⁴⁾, dyrektywa 2000/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy (siódma dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) ⁽⁵⁾, jak również dyrektywa 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ DzU L 183 z 29.6.1989, s. 1

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 89/654/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy (DzU L 393 z 30.12.1989, s. 1), dyrektywa Rady 89/655/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy (DzU L 393 z 30.12.1989, s. 13), dyrektywa Rady 89/656/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników korzystających z wyposażenia ochronnego (DzU L 393 z 30.12.1989, s. 18), dyrektywa Rady 90/269/EWG z dnia 29 maja 1990 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa podczas ręcznego przemieszczania ciężarów w przypadku możliwości wystąpienia zagrożenia, zwłaszcza urazów kręgosłupa pracowników (DzU L 156 z 21.6.1990, s. 9), dyrektywa Rady 90/270/EWG z dnia 29 maja 1990 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy pracy z urządzeniami wyposażonymi w monitory ekranowe (DzU L 156 z 21.6.1990, s. 14), dyrektywa Rady 92/57/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach (DzU L 245 z 26.8.1992, s. 6), dyrektywa Rady 92/58/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących znaków bezpieczeństwa i/lub zdrowia w miejscu pracy (DzU L 245 z 26.8.1992, s. 23), dyrektywa Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią (DzU L 348 z 28.11.1992, s. 1), dyrektywa Rady 92/91/EWG z dnia 3 listopada 1992 r. dotycząca minimalnych wymagań mających na celu poprawę warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (DzU L 348 z 28.11.1992, s. 9), dyrektywa Rady 92/104/EWG z dnia 3 grudnia 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników odkrywkowego i podziemnego przemysłu wydobywczego (DzU L 404 z 31.12.1992, s. 10), dyrektywa Rady 93/103/WE z dnia 23 listopada 1993 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy na statkach rybackich (DzU L 307 z 13.12.1993, s. 1), dyrektywa Rady 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy (DzU L 131 z 5.5.1998, s. 11), dyrektywa 99/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których może wystąpić atmosfera wybuchowa (DzU L 23 z 28.1.2000, s. 57), dyrektywa 2002/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (wibracji) (DzU L 177 z 6.7.2002, s. 13), dyrektywa 2003/10/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (hałasem) (DzU L 42 z 15.2.2003, s. 38), dyrektywa 2004/40/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi) (DzU L 159 z 30.4.2004, s. 1), dyrektywa 2006/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (sztucznym promieniowaniem optycznym) (DzU L 114 z 27.4.2006, str. 38). Trzy dyrektywy dotyczące tej dziedziny nie przewidują obowiązku sporządzania sprawozdań; są to: dyrektywa Rady 83/477/WE z dnia 19 września 1983 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy, dyrektywa 2000/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy (siódma dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG), jak również dyrektywa 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG).

⁽³⁾ Dyrektywy Rady: 91/383/EWG z dnia 25 czerwca 1991 r. uzupełniająca środki mające wspierać poprawę bezpieczeństwa i zdrowia w pracy pracowników pozostających w stosunku pracy na czas określony lub w czasowym stosunku pracy (DzU L 206 z 29.7.1991, s. 19), 92/29/EWG z dnia 31 marca 1992 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w celu poprawy opieki medycznej na statkach (DzU L 113 z 30.4.1992, s. 19) oraz 94/33/WE z dnia 22 czerwca 1994 r. w sprawie ochrony pracy osób młodych (DzU L 216 z 20.8.1994, s. 12).

⁽⁴⁾ DzU L 263 z 24.9.1983, s. 25

⁽⁵⁾ DzU L 262 z 17.10.2000, s. 21

⁽⁶⁾ DzU L 229 z 29.6.2004, s. 23

2.2 Uwagi ogólne

2.2.1 Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo w miejscu pracy to zagadnienia wchodzące w zakres kompetencji UE. Mają one istotne znaczenie dla trwałej konkurencji na rynku wewnętrznym i dla społecznej Europy. Nie wolno dopuścić do traktowania przez przedsiębiorstwa zdrowia i bezpieczeństwa pracowników jako elementu konkurencyjności.

2.2.2 EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji. Rozwiązania w nim proponowane niewątpliwie pozwolą państwom członkowskim na oszczędność czasu i kosztów, ponieważ sporządzanie sprawozdań było dotychczas dla władz krajowych bardzo czasochłonne. Ponieważ obecnie dyrektywy przewidują różną częstotliwość składania sprawozdań, prace nad ich przygotowywaniem trwają praktycznie bezustannie, co pociąga za sobą nieproporcjonalnie wysokie koszty administracyjne.

2.2.3 Dzięki ujednoczeniu terminów i połączeniu wszystkich sprawozdań w jedno władze krajowe mają lepszy ogólny obraz sytuacji. W ten sposób w sprawozdaniu można także lepiej oddać powiązania pomiędzy różnymi zagrożeniami dla zdrowia, którym dyrektywy mają zapobiec. Wiele problemów z zakresu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy jest ze sobą powiązanych i w jednolitym sprawozdaniu łatwiej jest przedstawić ogólne oddziaływanie dyrektywy. Sporządzanie regularnych sprawozdań z praktycznego wykonywania postanowień dyrektyw w dziedzinie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w miejscu pracy jest bardzo pomocne przy opracowywaniu bilansu podjętych działań i ocenie ich wpływu na jakość ochrony zdrowia pracowników w Unii Europejskiej.

2.2.4 EKES jest jednak zdania, że wniosek Komisji powinien zobowiązać państwa członkowskie, aby przed przekazaniem sprawozdania Komisji konsultowały z partnerami społecznymi wszystkie pięć rozdziałów i uwzględniły ich punkt widzenia.

2.2.5 Wniosek wprowadza także większą przejrzystość z korzyścią dla obywateli i wszystkich zainteresowanych stron, co służy zbliżeniu Europy do obywateli i wzmocnieniu demokracji.

Bruksela, 17 stycznia 2007 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS
